Ankenævnet *for* Forsikring

Den 2. august 2018 blev i sag nr. 91630:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxx

mod

GF-Forsikring A/S

Jernbanevej 65

5210 Odense NV

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har retshjælpsforsikring. Hun klager over, at selskabet har afvist at yde retshjælpsdækning til en stadeforretning – herunder advokathonorar i forbindelse hermed – afholdt i umiddelbar forlængelse af afbrydelse af et entrepriseforhold. Selskabet har meddelt retshjælpsdækning til den efterfølgende voldgiftssag.

I klageskrivelse af 27/11 2017 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

> "Min klient indgik i marts 2017 en entreprisekontrakt med [entreprenør].
>
> Arbejdet påbegyndtes i begyndelsen af april og udviklede sig hurtigt meget konfliktfyldt med mange trusler om standsning af arbejdet, konflikter omkring ekstraarbejde og prisen for dette, og min klient følte sig så presset, både mentalt og økonomisk, at hun den 19. maj 2017 skrev til den rådgivende arkitekt: *'Ja det er ligesom psykisk terror. Vi bliver meget påvirket af det. Vi vil have ham ud af vores liv hurtigst muligt. De cuttede vores varme i påskeferien og siden har vi levet i et iskoldt hus og alle er blevet syge'*.

I slutningen af maj rettede min klient henvendelse til mig. Den 29. maj skrev jeg til entreprenøren om konfliktniveauet (vedhæftes), hvorefter der pågik drøftelser og forligsforhandlinger mellem på den ene side min klient og mig og på den anden side entreprenøren og dennes advokat.

Bestræbelserne på at afslutte sagen forligsmæssigt – enten ved at aftale, hvorledes arbejdet kunne fortsætte, eller hvorledes samarbejdet kunne afbrydes – endte resultatløst, hvorfor jeg med mail af 16. juni (vedhæftes) afbrød samarbejdet.

Som dokumentation for det høje konfliktniveau – som også er fortsat i forbindelse med voldgiftssagen – vedhæfter jeg klageskrift og svarskrift.

Det fremgår af kontrakten, at betaling skulle ske i overensstemmelse med AB 92.

I henhold til AB 92 §44 skal den part, som ophæver samarbejdet, indkalde til en registreringsforretning (stadeforretning), hvorfor jeg den 16. juni tillige rettede henvendelse til Voldgiftsnævnet for byggeri og anlæg og anmodede nævnet om at bringe en egnet skønsmand i forslag til gennemførelse af stadeforretningen.

Herefter blev stadeforretningen gennemført. Udgiften til stadeforretningen udgjorde kr. 29.187,50 jf. brev af 11. juli 2017 fra Voldgiftsnævnet (vedhæftes).

GF Forsikring har med brev af 10. oktober 2017 (vedhæftes) afvist at dække udgifterne i forbindelse med den afholdte stadeforretning.

Til støtte for kravet om, at retshjælpsforsikringsselskabet skal dække omkostningerne i forbindelse med stadeforretningen, gøres det gældende, at der på tidspunktet for gennemførelsen af stadeforretningen var opstået en konflikt, som det ikke var lykkedes at løse forligsmæssigt, og at min klient var forpligtet til at gennemføre dette retsskridt.

Det bemærkes, at GF Forsikring efterfølgende har bekræftet dækning til Voldgiftssagen."

Selskabet har i brev af til nævnet af 13/2 2018 bl.a. redegjort anført:

"**Sagsfremstilling**
GF Forsikring modtog retshjælpsansøgning fra [klagerens advokat] den 19. maj 2017
…
Selskabet besvarede henvendelse ved brev af 10. oktober 2017, hvor vi afviste at dække stadeforretningen, allerede fordi der ikke var dokumenteret en konkret, aktuel tvist i retshjælpsforsikringens forstand forud for stadeforretningen.
…
Den 16. oktober 2017 skrev advokaten igen til forsikringsselskabet. Han vedhæftede modpartens klageskrift af 16. oktober 2017, som var indgivet til Voldgiftsretten med påstand om betaling af 768.036,50 kr., og anmodede om retshjælpsdækning til sagen. Samtidig fastholdt han, at den allerede afholdte stadeforretning burde dækkes af retshjælpsforsikringen.

Selskabet besvarede henvendelsen den 19. oktober 2017 (bilag 1), hvor der blev rekvireret yderligere oplysninger vedrørende selve voldgiftssagen, og hvor stadeforretningen blev afvist således:

'**Stadeforretning er ikke dækket**
Vi henviser til retshjælpsbetingelsernes punkt 3:
'Forsikringen dækker tvister, som er opstået i privatlivet.

3.1 Tvist
Ved tvist forstås en konkret, aktuel konflikt, som parterne ikke selv har kunnet løse, og som kan behandles af en domstol eller ved voldgift'.

Der har i denne sag været afholdt en stadeforretning, da forsikringstager ikke ønskede, at modparten skulle fortsætte arbejdet på ejendommen.

En stadeforretning er et møde, hvor entreprenøren og forbrugeren finder frem til, på hvilket stade arbejdet befinder sig. Der er således tale om en slags status for, hvor langt arbejdet er nået, og hvor stort et beløb entreprenøren eventuelt har til gode.
…
Vi er ikke umiddelbart enige i, at forsikringstager havde en sådan pligt. Vi henviser til, at Voldgiftslovens § 7 stk. 2 bestemmer, at *'I sager om forbrugeraftaler er en voldgiftsaftale, der er indgået, før tvisten opstod, ikke bindende for forbrugeren'*.

Endvidere gøres det gældende, at uanset om der var en sådan forpligtelse eller ej, så dækker retshjælpsforsikringen ikke udgiften, idet det falder uden for betingelserne for dækningsområde.

Det har ikke forud for stadeopgørelsen været muligt at angive en egentlig påstand, og der er ved en stadeforretning tale om, at det undersøges om forsikringstager har et krav overfor modparten. Udgifter til undersøgelse heraf er ikke en konkret og aktuel tvist og derfor ikke omfattet af retshjælpsforsikringen.

Det forhold at der har været en uenighed mellem parterne om værdien af det arbejde der var udført på ejendommen, udgør ikke i forhold til retshjælpsforsikringen en konkret og aktuel tvist. Efter afholdelse af stadeforretningen kan der opstå en efterfølgende tvist.

Ved afholdelse af en stadeforretning, er der ikke tale om et syn og skøn udmeldt af retten og omkostningerne kan – også af denne årsag – ikke dækkes. Vi henviser til betingelsernes punkt 6 og bemærker, at selvom der havde været udmeldt syn- og skøn gennem retten, ville det stadig have været en forudsætning for at der kunne opnås retshjælpsdækning, at der havde foreligget en konkret og aktuel tvist.

Derudover henvises … til Ankenævnets kendelse AK 82.373, som nævnt i vores brev af 10. oktober 2017. Du har ikke skrevet nogen bemærkninger til kendelsen, som ligger meget nær denne sag, og hvor nævnet slår fast, at stadeforretning ikke er en tvist i retshjælpsforsikringens forstand.

Endeligt henvises til nævnets kendelse AK 76.771, hvori nævnet afgjorde, at den i sagen foreliggende isolerede bevisoptagelse havde karakter af en undersøgelse af, om der kunne rejses et krav mod modparten og for hvilket beløb, og at der derfor ikke var tale om en aktuel tvist.

Herefter kan vi ikke tilbyde at afregne stadeforretningen'.

Selskabet modtog svar fra advokaten den 19. oktober 2017 (bilag 2) og meddelte herefter almindeligt dækningstilsagn til voldgiftssagen i brev af 25. oktober 2017. I tilsagnet blev dog indsat følgende modifikation:

Stade forretningen er ikke – på nogen måde – omfattet af dækningstilsagnet. Hvis voldgiftsretten forholder sig til omkostninger herom, vil disse således ikke blive dækket af retshjælpsforsikringen.

Selskabet fastholder, at der ikke forelå nogen konkret, aktuel tvist i retshjælpsforsikringens forstand forud for stadeforretningen, hvorfor selskabet ikke bør dække udgiften til stadeforretningen.

Der henvises til begrundelserne, som fremgår af de ovenfor citerede breve af henholdsvis 10. oktober og 19. oktober 2017."

Klagerens advokat har i brev af 5/3 2018 til nævnet bl.a. anført:

"Når man i Ankenævnet for Forsikringskendelser søger på 'stadeopgørelse' kommer der en afgørelse frem (den afgørelse, GF Forsikring henviser til).

Baggrunden er, at der næppe er nogle der er i tvivl om, at en stadeforretning er omfattet af retshjælpsdækningen, idet en stadeforretning sædvanligvis gennemføres i umiddelbar sammenhæng med en ophævelse af en kontrakt – en ophævelse, som skyldes en konflikt mellem parterne.

Den sag, der er refereret, vedrører ikke en sædvanlig stadeopgørelse, men er – som det fremgår af kendelsen – snarere en opgørelse af værdien af det udførte arbejde.

Det bestrides, at der ikke har været en konflikt.

Jeg vedlægger til orientering min klients svarskrift i den efterfølgende voldgiftssag. Det er ikke min intention, at Ankenævnet skal læsehele svarskriftet. Jeg har markeret de afsnit med gult, som er relevante for nærværende sag.

Der var, da jeg kom ind i sagen, et særdeles højt konfliktniveau, som dels bestod i, at entreprenøren pressede min klient på en måde, som hun oplevede som 'psykisk terror', dels kom med priser på ekstraarbejder, som helt klart var urealistisk høje.

Det er korrekt, som det fremgår af skrivelsen fra GF Forsikring, at entreprenørens advokat og jeg undersøgte muligheden for en forligsmæssig afslutning af sagen, hvilket imidlertid ikke lykkedes, hvorfor min klient afbrød samarbejdet, og hvorfor vi i forbindelse hermed var nødsaget til at gennemføre en stadeforretning i overensstemmelse med AB 92 §46.

Det bemærkes, at jeg har gennemført flere stadeforretninger, som har været dækket af retshjælpsforsikring, og at en stadeforretning er det første, nødvendige retsskridt i forbindelse med ophævelse af en kontrakt, og således en forløber for den efterfølgende sag, hvad enten der er tale om en retssag eller en voldgiftssag.

> Det fremgår af skrivelsen fra GF Forsikring side 2, afsnit 4, at det ikke er oplyst, om der blev afholdt et møde, og hvad resultatet af dette møde i givet fald var. I den forbindelse bemærkes det, at GF Forsikring ikke har bedt om oplysninger om forligsforhandlinger, og at det må have været klart for GF Forsikring, at forligsforhandlingerne endte resultatløst, siden sagen blev fulgt op med et sagsanlæg fra entreprenørens side – et sagsanlæg, som GF Forsikring har bekræftet dækning til under retshjælpsforsikringen.
>
> Det fastholdes således, at der har været en konflikt og det fastholdes, at udgifterne til en stadeforretning er dækket af en retshjælpsforsikring."

Selskabet har i brev af 12/3 2018 til nævnet fastholdt sin afgørelse og begrundelsen herfor.

Til dette har klagerens advokat i mail af 12/3 2018, bl.a. anført:

> "Forsikringen dækker 'egne sagsomkostninger'. Egne sagsomkostninger er de omkostninger, som forsikringstager har pådraget sig i forbindelse med en konflikt.
>
> GF Forsikrings bemærkning om, at min klient ikke har været nødsaget til at gennemføre en stadeforretning i overensstemmelse med AB 92 må bero på ukendskab til entrepriseretten.
>
> I forbindelse med ophævelse af en entreprisekontrakt, er det nødvendigt, at der gennemføres en stadeforretning, idet man – såfremt stadeforretningen ikke gennemføres – i den efterfølgende voldgiftssag får et bevisbyrdeproblem, hvis man ikke har en stadeforretning. Stadeforretningen har således ikke alene til formål at fastslå, hvor stort et beløb entreprenøren eventuelt har til gode, men har tillige det formål, at det afskærer entreprenøren fra under den efterfølgende voldgiftssag at gøre gældende, at arbejdet var nået meget længere, end det rent faktisk var, idet voldgiftssagen typisk vil blive gennemført på et tidspunkt, hvor byggeriet for længst er afsluttet.
>
> §44 i AB 92 er alene en kodificering af gældende ret, og det er således fuldstændig irrelevant, om et byggeri gennemføres efter AB 92 eller efter andre regler. Den hævende part i en kontrakt vil altid være forpligtet til – ganske enkelt fordi det er nødvendigt – at få gennemført en stadeforretning.
>
> Det fastholdes således, at stadeforretningen er et nødvendigt processuelt skridt i forbindelse med ophævelse af en kontrakt, som ophæves på grund af en konflikt jf. betingelserne herom i retshjælpsbetingelserne.
>
> Kravet om, at GF Forsikring skal dække udgifterne i forbindelse med stadeforretningen – herunder forsikringstagerens udgifter til advokat i forbindelse med forretningen – fastholdes."

Klagerens advokat har i mail af 16/6 2017 til entreprenørens advokat anført:

> "Ja, vi må erkende, at forligsforhandlingerne er endt uden resultat.

Det fremgår af din e-mail af 13. ds., at din klient må have en forventning om, at de samlede udgifter til entreprisens udførelse kan stige fra kr. 1.636.500,00 (entreprisesummen) til kr. 2.113.527,50.

Stigningen udgør ca. kr. 477.000 eller tæt ved 30 % af den aftalte entreprisesum.

Stigningen er så voldsom, at min klient ud fra almindelige, aftaleretlige principper ikke kan være bundet af aftalen, og derfor er berettiget til at anmode om, at arbejdet stoppes, idet min klient ikke har økonomi til at honorere denne væsentlige overskridelse, og idet min klient naturligvis ikke kan forsvare at fortsætte en entreprise uden sikkerhed for, at entreprenøren kan blive betalt.

Jeg henviser i øvrigt til (princippet i) AB 92 § 15, stk. 5, idet en del af stigningen skyldes forurening, som parterne ikke har været bekendt med, og som har krævet myndighedsbehandling.

F s v a pumpebrønden, hvor din klient har tilbudt en pris på kr. 84.000, har vi indhentet to andre tilbud på hhv. kr. 39.000 og kr. 44.000. Dette viser for mig klart, at din klient overfakturerer voldsomt, og det skaber naturligvis også stor utryghed mht. det fremtidige samarbejde og økonomien i forbindelse hermed.

Jeg anmoder således om, at arbejdet stopper nu og fremsender snarest kopi af min anmodning til Voldgiftsnævnet for byggeri og anlæg med anmodning om gennemførelse af en stadeforretning, jf. AB 92 § 44, stk. 2.

Det ville være godt at undgå en langvarig voldgiftssag med et for begge parter ukendt resultat – så der er fortsat mulighed for at vi sætter os sammen med henblik at undersøge mulighederne for en forligsmæssig afslutning af sagen."

Entreprenørens advokat har i mail af 16/6 2017 til klagerens advokat hertil anført

"Vi modtager nedenstående med en stor portion forundring.

Du berører mange forhold nedenfor, og jeg skal forsøge foreløbigt at behandle dem alle. Lad mig dog starte med at sige, at vi ikke er enige i, at bygherre ud fra hverken aftaleretlige principper og/eller princippet i AB92 § 15, stk. 5 er berettiget til at 'afbestille' den resterende del af entreprisen. Hvis bygherre gennemfører nedenstående, bliver det af min klient betragtet som en uberettiget ophævelse med de sædvanlige konsekvenser heraf. Der tages ethvert forbehold for min klients retsstilling herunder også i forhold til min klients underentreprenører og kravene herfra.

Jeg noterer endvidere, at bygherre beder om, at min klient ikke arbejder yderligere på entreprisen med øjeblikkelig effekt.
Herudover virker det mest overskueligt, at jeg nedenfor kommenterer direkte i din mail. [Citater fra klagers advokats mail er markeret med kursiv]
…
Stigningen udgør ca. kr. 477.000 eller tæt ved 30 % af den aftalte entreprisesum. Det er ikke korrekt, at det er/var min klients forventning til omkostningerne til entreprisens færdiggørelse. Din klient ønskede en 'fast pris', hvorefter min klient udover færdiggørelsen og kendte (ikke-udførte) ekstraarbejder (bl.a. pumpebrønd) frasagde sig muligheden for at komme med yderligere aftalesedler. Din klient ønskede med andre ord, at min klient prissatte samtlige ukendte eventualiteter i

det videre byggeforløb inkl. alle tænkelige risici. Min klient understregede samtidig, at dette ikke var min klients forslag til en operationel fremgangsmåde. Det er ikke loyalt af dig at bruge dette af bygherre ønskede tilbud til at anføre, at dette er min klients 'forventning' til de samlede udgifter. Det er klart, at dette tilbud indeholdt et risikotillæg.

Stigningen er så voldsom, at min klient ud fra almindelige, aftaleretlige principper ikke kan være bundet af aftalen, og derfor er berettiget til at anmode om, at arbejdet stoppes, idet min klient ikke har økonomi til at honorere denne væsentlige overskridelse, og idet min klient naturligvis ikke kan forsvare at fortsætte en entreprise uden sikkerhed for, at entreprenøren kan blive betalt. Jeg er, med al respekt, ganske enkelt uenig i denne betragtning. Jeg erindrer om det objektive ansvar i obligationsretten for 'pengemangel', lige som at jeg tillader mig at antage, at bygherre i stedet ønsker entreprisen færdiggjort ved tredjemand.

Jeg henviser i øvrigt til (princippet i) AB 92 § 15, stk. 5, idet en del af stigningen skyldes forurening, som parterne ikke har været bekendt med, og som har krævet myndighedsbehandling. Jeg noterer, at du i din e-mail til VBA alene anvender denne bestemmelse som hjemmel til afholdelse af en stadeforretning. Som tidligere anført gælder bestemmelsen kun, hvis der er foretaget 'sådanne forundersøgelser', hvilket bygherre ikke har foretaget. Herudover henvises til, at alene ekstraarbejder i størrelsesordenen maksimalt ca. kr. 60.000-65.000 kan henføres til miljøforhold, så overskridelsen for netop dette er isoleret set ikke markant. Herudover kan bestemmelsen ikke anvendes, hvis arbejderne færdiggøres ved tredjemand – kun ved reel, komplet og fuldstændig afbestilling af entreprisen.

F s v a pumpebrønden, hvor din klient har tilbudt en pris på kr. 84.000, har vi indhentet to andre tilbud på hhv. kr. 39.000 og kr. 44.000. Dette viser for mig klart, at din klient overfakturerer voldsomt, og det skaber naturligvis også stor utryghed mht. det fremtidige samarbejde og økonomien i forbindelse hermed. Jeg modtager gerne de pågældende tilbud herunder oplysning om, hvorvidt tilbuddene har taget højde for forholdene på ejendommen. Herudover kan en aftaleseddel (et tilbud) ikke bruges som argument for min klients fakturering i øvrigt.

Jeg anmoder således om, at arbejdet stopper nu og fremsender snarest kopi af min anmodning til Voldgiftsnævnet for byggeri og anlæg med anmodning om gennemførelse af en stadeforretning, jf. AB 92 § 44, stk. 2. Jeg noterer, at bygherre herved afskærer min klient fra at levere sin ydelse. Som tidligere nævnt ønsker min klient derimod at færdiggøre entreprisen og er fortsat indstillet herpå. Afholdelsen af en stadeforretning kan i øvrigt ikke iværksættes med hjemmel i § 15, stk. 5 men alene § 40 (men lad os tage dette i VBA-regi).

Det ville være godt at undgå en langvarig voldgiftssag med et for begge parter ukendt resultat – så der er fortsat mulighed for at vi sætter os sammen med henblik at undersøge mulighederne for en forligsmæssig afslutning af sagen. Vi er aldrig afvisende over for en mindelig udgang på sagen. Du har telefonisk bekræftet, at bygherre ønsker en løsningsmodel, hvor parterne går hver til sit. Jeg beder om at modtage et oplæg til dette fra bygherres side, før vi mødes, så et møde bliver effektivt. Vores tilgang vil være, at bygherres ageren her er at sidestille med en uberettiget ophævelse, hvorefter min klient har ret til bl.a. tabt dækningsbidrag for den resterende entreprise. …

Jeg noterer herudover, at bygherre, på trods af forbrugerstatus, ønsker et regi i VBA."

8. 91630

Af stadeopgørelsen udfærdiget af en skønsmand udmeldt af Voldgiftsnævnet for Bygge og Anlæg den 25/6 2017 fremgår bl.a.:

"**Modtaget materiale**

…

- Stadeopgørelse udarbejdet af [klagerens arkitekt]
- Stadeopgørelse udarbejdet af [entreprenør]"

…

[Af hensyn til tabellens størrelse er irrelevante kolonner udeladt]

EMNE	**TILBUD BELØB**	**Bygherre**		**[Entreprenør]**		**SKØNSMAND**	
						PCT.	KR.
…							
Vinduer i kælder	8.500,00	40,00	3.400,00	95,00	8.075,00	**75%**	**6.375,0**
…							
Terrændæk, havefliser, faskine	21000,00	-00	-00	25,00	5.500,00	**10%**	**2.200,00**
Beton lyskasse og afgravning	60.500,00	70,00	42.350,00	85,00	51.425,00	**70%**	**42.350,00**
Døre som alternativ i lyskasse	16.000,00						
Betongulv i kælder poleret	92.500,00					**3%**	**2.775,00**
…							
Murværk inde ind jerndragere og søjle	35.000,00	50,00	17.500,00	75,00	26.250,00	**75%**	**26.250,00**
Byggeplads, skurvogn	70.000,00	30,00	21.000,00	65,00	45.500,00	**75%**	**52.500,00**
Gulvopg.		100,00	80.000,00	100,00	80.000,00		80.000,00
Vaskerum		10,00	7.400,00	50,00	37.000,00	**25%**	**18.500,00**
	480.500,00						
Afdækninger	5.500,00			100,00	5.500,00	**100%**	**5.500,00**
…							
Nedarvning af eksisterende installationer	16.500,00	80,00	13.200,00	100,00	16.500,00	**90%**	**14.850,00**
Strøm til byggeplads	5.000,00	100,00	5.000,00	100,00	5.000,00		5.000,00
…							
Nedrivning af eksisterende vvs-installationer og ventilation, inkl. møde med tilsynet	12.000,00	60,00	7.200,00	100,00	12.000,00	**100%**	**12.000,00**
Omlægning af eksisterende rørlægning og afløbsledninger	31.500,00			35,00	11.025,00	**0%**	**0,00**
…							
		-00					
	1.206.000,00		354.150,00		470.775,00		**435.300,00**

9. 91630

Af faktura vedrørende stadeforretningen fremgår:

"Voldgiftsnævnet har opgjort omkostningerne i forbindelse med skønserklæring af 25. juni 2017 således:

Honorar og udlæg til skønsmanden	kr.	15.350,00
Moms 25%	kr.	3.837,50
I alt	kr.	19.187,50
Opstartsgebyr til Voldgiftsnævnet	kr.	5.000,00
Serviceafgift til Voldgiftsnævnet	kr.	5.000,00
I alt	kr.	29.187,50
Indbetalt depot for syn og skøn	kr.	30.000,00
Til udbetaling	kr.	812,50

Beløbet vil blive overført til den oplyste konto i løbet af 8 dage."

Af AB92 fremgår bl.a.:

"***Uklarheder, hindringer eller lignende forhold***
§ 15 …
Stk. 5. Hvis der trods gennemførelse af sådanne forundersøgelser, der er rimelige eller sædvanlige under hensyntagen til grundens karakter, beliggenhed og tidligere anvendelse, viser sig uforudsete forhold, som medfører offentlige påbud eller forbud, der hindrer arbejdets videreførelse eller gør denne urimelig byrdefuld for bygherren, kan denne afbestille entreprisen mod godtgørelse til entreprenøren. Godtgørelsen omfatter ikke entreprenørens mistede fortjeneste ved ikke at fuldføre arbejdet, men alene det øvrige tab, entreprenøren lider.
…
Syn og skøn
§ 45. Hvis der i tilfælde af uoverensstemmelser mellem parterne eller for at sikre bevisets stilling ønskes udmeldt syn og skøn, fremsættes begæring herom til Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed, København.
…
Fælles regler om ophævelse
§ 44. Ophævelse skal ske skriftligt.
Stk. 2. Samtidig med ophævelsen skal den part, der hæver aftalen, sørge for, at der skriftligt indkaldes til en registreringsforretning (stadeforretning), der skal afholdes hurtigst muligt. Medmindre andet aftales, afholdes registreringsforretning dog tidligst 1 arbejdsdag efter indkaldelsesskrivelsens fremkomst.

Stk. 3. Ved registreringsforretningen skal der udfærdiges et dokument (registreringsprotokol), der beskriver omfang og kvalitet af det udførte arbejde. Dokumentet underskrives af parterne, medmindre registreringen foretages af en syns- og skønsmand udmeldt af Voldgiftsnævnet, jf. § 45."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**3. Hvad dækker retshjælpsforsikringen**
Forsikringen dækker tvister, som er opstået i privatlivet.

3.1 Tvist

Ved tvist forstås en konkret, aktuel konflikt, som parterne ikke selv har kunnet løse, og som kan behandles af en domstol eller ved voldgift.
Forsikringen dækker ikke udgifter til almindelig advokatrådgivning.

3.2 Rimelig grund

Det er en betingelse for dækning, at der er rimelig grund til at indbringe tvisten for domstolene eller voldgift. Hvis der efter GF Forsikrings opfattelse ikke er rimelig grund, skal GF Forsikring begrunde det.

…

6. Hvilke omkostninger er dækket

Følgende omkostninger er omfattet af retshjælpsdækningen:

a) Egne sagsomkostninger
b) Pålagte omkostninger til modparten
c) Omkostninger til syn og skøn udmeldt af retten
d) Omkostninger til retsmægling, som forudgående godkendes af GF Forsikring
e) Andre sagsomkostninger, som GF Forsikring godkender"

Nævnet udtaler:

Klageren indgik i marts 2017 en entreprisekontrakt med en entreprenør om ombygning af hendes hus. Arbejdet påbegyndtes i april 2017 og i maj 2017 havde forholdet ifølge klageren udviklet sig så konfliktfyldt, at hun ønskede at afbryde samarbejdet. Efter forliste forligsforhandlinger anmodede klagerens advokat i mail af 16/6 2017 entreprenørens advokat om, at arbejdet blev standset. Ved samme mail orienterede han entreprenørens advokat om, at han ville anmode Voldgiftsnævnet for Byggeri og Anlæg om at gennemføre en stadeforretning, jf. AB92 § 44, stk. 2.

Selskabet har afvist at yde dækning til stadeforretningen, men har givet tilsagn til voldgiftssagen. Selskabet har begrundet afvisningen med, at der ikke er tale om en konkret, aktuel tvist, jf. forsikringsbetingelsernes punkt 3.1, idet en stadeforretning er "et møde, hvor entreprenøren og forbrugeren finder frem til, på hvilket stade arbejdet befinder sig. Der er således tale om en slags status for, hvor langt arbejdet er nået, og hvor stort et beløb entreprenøren eventuelt har til gode. … Det har ikke forud for stadeopgørelsen været muligt at angive en egentlig påstand, og der er ved en stadeforretning tale om, at det undersøges om forsikringstager har et krav overfor modparten. Udgifter til undersøgelse heraf er ikke en konkret og aktuel tvist og derfor ikke omfattet af retshjælpsforsikringen". Selskabet har endvidere anført, at alene syn og skøn

udmeldt af domstolene kan være omfattet af retshjælpsforsikringen, jf. forsikringsbetingelsernes punkt 6.

Klagerens advokat har til støtte for sit krav om retshjælpsdækning gjort gældende, at der på tidspunktet for gennemførelsen af stadeforretningen var opstået en konflikt, som det ikke var lykkedes at løse forligsmæssigt, og at klageren som den hævende kontraktpart var forpligtet til at gennemføre stadeforretningen. Han har endvidere anført, at det i forbindelse med ophævelse af en entreprisekontrakt er nødvendigt, at der gennemføres en stadeforretning, idet man – såfremt stadeforretningen ikke gennemføres – i den efterfølgende voldgiftssag får et bevisbyrdeproblem. Stadeforretningen har således ikke alene til formål at fastslå, hvor stort et beløb entreprenøren eventuelt har til gode, men har tillige det formål, at det afskærer entreprenøren fra under den efterfølgende voldgiftssag at gøre gældende, at arbejdet var nået meget længere, end det rent faktisk var, idet voldgiftssagen typisk vil blive gennemført på et tidspunkt, hvor byggeriet for længst er afsluttet.

Det fremgår af sagen, at der inden stadeforretningens afholdelse var opstået en række uenigheder mellem klageren og entreprenøren, som havde udmøntet sig i en konflikt, og at denne konflikt medførte klagerens afbrydelse af kontraktforholdet. Det fremgår endvidere af sagen, at klageren og entreprenøren var uenige, om ophævelsen var sket retmæssigt eller ej, og entreprenørens advokat meddelte klagerens advokat, at entreprenøren ville kræve tabt dækningsbidrag erstattet af klageren.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet efter en konkret vurdering, at der inden den afholdte stadeforretning mellem klageren og entreprenøren var opstået en konkret, aktuel tvist i forsikringsbetingelsernes forstand. Nævnet finder endvidere, at udgiften til stadeforretningen udgør en del af klagerens "egne udgifter" til sagens førelse, jf. forsikringsbetingelsernes punkt 6 a. Nævnet finder herefter, at selskabet skal dække udgifterne på 29.187,50 kr., som klageren har afholdt til Voldgiftsnævnet for Bygge og Anlæg samt advokatomkostninger i forbindelse med stadeforretningen, jf. forsikringsbetingelsernes bestemmelser herom.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at såvel klageren – ved sin arkitekt – som entreprenøren inden stadeforretningen havde opgjort værdien af de udførte arbejder til henholdsvis 354.150 kr. og 470.775 kr., og at stadeforretningen således ikke alene havde til formål at undersøge, om den ene part havde et krav mod den anden.

Nævnet har også lagt vægt på, at stadeforretningen er blevet fulgt op af et sagsanlæg ved Voldgiftsnævnet for Bygge og Anlæg, hvor entreprenøren har indklaget klageren, og som selskabet har meddelt retshjælpsdækning til.

Nævnet har endvidere lagt vægt på, at stadeforretningen havde karakter af bevissikring, og at klageren risikerede at blive stillet bevismæssigt ubekvemt under voldgiftssagen, hvis hun havde undladt at gennemføre stadeforretningen.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Selskabet, GF-Forsikring A/S, skal yde dækning til den afholdte stadeforretning og advokatomkostninger i forbindelse herom. Erstatningsbeløbet vedrørende selve stadeforretningen udgør 29.187,50 kr. og forrentes i medfør af forsikringsaftalelovens § 24.

Klagegebyret tilbagebetales.

Peter Thønnings